

профілактики вагінальних інфекцій на основі олії обліпихової та олійних екстрактів лікарської рослинної сировини.

ЕКСТЕМПОРАЛЬНЕ ВИГОТОВЛЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ДІТЕЙ І НОВОНАРОДЖЕНИХ

Єгоркіна Д.М.

Науковий керівник: Орловецька Н.Ф.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

yegorkina2000@gmail.com

Актуальність. Дитячий організм від дорослого організму відрізняється низкою анатомічно-фізіологічних особливостей. Кожна дитина розвивається індивідуально і дуже швидко, тому кожний новий етап її життя (тижні, місяці і, звичайно, роки) потрібно розглядати як повністю інший тип організму. Про це необхідно пам'ятати як лікарям, так і обов'язково враховувати фармацевтам при виготовленні лікарських препаратів для пацієнтів молодшого віку і, особливо, новонароджених дітей. Лікарський препарат, який відповідає віку дитини, масі тіла, фізіологічному стану, приймається в цілому вигляді або розчиняється у рідинах та, навіть, у їжі, є найоптимальнішим лікарським засобом (ЛЗ). Не менш важливою ланкою лікування основної хвороби, є також урахування супутніх захворювань маленького пацієнта і запобігання ризику виникнення алергічних реакцій у дитячому організмі. Ліки, які виготовляються в аптеках, мають забезпечувати високу ефективність фармакотерапії.

Мета роботи. Аналіз особливостей екстемпорального виготовлення лікарських засобів для дітей різного віку, як новонароджених, так і для дітей до 1 року, щодо обрання найбільш раціонального медикаментозного забезпечення лікування захворювань маленьких пацієнтів, приготовленого відповідно до чинних загальноприйнятих правил і норм виготовлення екстемпоральних ЛЗ.

Матеріали та методи. Для реалізації поставленої мети були використані аналітичні, логічні (аналіз та синтез) та інші маркетингові методи досліджень.

Отримані результати. Найважливішим і найбільш актуальним шляхом для виготовлення ЛЗ для дітей і немовлят є екстемпоральне приготування в умовах аптек. Це неодмінно влучно дозволяє встановити точно визначену дозу, обрати зручну лікарську форму, врахувати можливі супутні захворювання дитини, її вік, вагу. Такі ліки не містять барвників, консервантів, стабілізаторів смаку, не проявлять токсичні властивості. Такий момент є дуже важливим, бо найчастіше саме ці допоміжні речовини можуть викликати небажані побічні дії, а саме у вигляді алергічних реакцій у різних проявах. Усі лікарські засоби для дітей у віці до 1 року та новонароджених повинні готуватися в асептичних умовах, незалежно від способу їх застосування. ЛЗ для новонароджених бажано повинні бути стерильними, а препарати для дітей віком до 1 року за мікробіологічною чистотою мають відповідати нормативу «не більше 50 бактерій і грибів сумарно у 1 г або 1 мл препарату при відсутності Enterobacteriaceae, P. aeruginosa, S. aureus».

До якості препаратів для дітей, і особливо для немовлят приділяють велику увагу. Контроль якості має проводитися ретельно та з особливою уважністю.

Органолептичний контроль (належний колір, запах, смак, відсутність механічних включень та нерозчинних частинок). Вибірково дитячі лікарські форми можуть перевірятися на смак. Для дорослих пацієнтів таке не проводять.

При фізичному контролі проводиться за загальними методиками.

Повному хімічному контролю підлягають усі ЛЗ для новонароджених дітей. При проведенні хімічного контролю якості ЛЗ для дітей віком до 1 року та особливо для новонароджених, приділяють особливу увагу – воду очищену крім основних параметрів обов'язково перевіряють на відсутність відновних речовин, амонію та вуглекислоти. Всі лікарські форми для новонароджених дітей при відсутності методик кількісного аналізу складної лікарської форми обов'язково перевіряють на ідентичність, а якщо це теж не можливо, то їх виготовляють «під наглядом» провізорів. ЛЗ для дітей іншого віку повному хімічному аналізу підлягають вибірково, але не менше 3-х за зміну.

Найчастіше в українських аптеках виготовляють такі екстемпоральні ліки для дітей, як розчини протарголу (для лікування риніту), розчин пепсину із хлористоводневою кислотою (гіпоцидний гастрит), кропна вода (вітрогінний засіб), мікстури від кашлю, мазі від проявів діатезу, присипки тощо.

Ректальні лікарські форми мають велике значення у педіатрії. У них вдало поєднуються властивості перорального і парентерального способу введення препарату. В даний час найбільш поширеними ректальними лікарськими формами є клізми, супозиторії, ректальні капсули, ректальні мазі.

Треба зауважити, що для найбільш зручного, легкого та комфортного прийому дитиною пероральних ЛЗ доцільним буде використання ЛЗ промислового виробництва у таких формах як льодяники, желе, солодкі гелі та пасти, карамелі та цукерки, драже та жувальні таблетки тощо. Приймання ЛЗ у зазначених вище формах допоможе заохотити дитину прийняти потрібний ЛЗ, що є великою зручністю для батьків та покращити своє самопочуття.

Висновки. Звичайно, екстемпоральне виготовлення ЛЗ для дітей та немовлят є великою відповідальністю та потребує дотримання усіх загальноприйнятих правил. Таке виготовлення ЛЗ користується значною популярністю, бо має ряд значних переваг. Однією найважливішою з них є індивідуальний підхід до кожної дитини з урахуванням її особливостей. Здоров'я починається з малку. Бережімо його!

ДОСЛІДЖЕННЯ З ВИБОРУ ГЕЛЕУТВОРЮЮЧОГО АГЕНТА ПАСТИЛОК ЖУВАЛЬНИХ АНТИСТРЕСОВОЇ ДІЇ

Колодка М. Ю.

Науковий керівник: Семченко К. В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

make.kolodka98@gmail.com

Актуальність. Стрес (від англ. Stress «навантаження, напруга; стан підвищеної напруги») – це сукупність неспецифічних адаптаційних (нормальних) реакцій організму на вплив різних несприятливих факторів (фізичних або психологічних), що порушує його гомеостаз, а також відповідний стан нервової системи організму (або організму в цілому). У медицині, фізіології, психології виділяють позитивну і негативну форми стресу.

В результаті одиничної або повторюваних стресових, психотравмуючих ситуацій, таких як участь у військових діях, важка фізична травма, сексуальне насильство або загроза смерті, може виникнути посттравматичний стресовий розлад, що представляє собою важке психічний стан.

Мета роботи. Метою роботи є дослідження з вибору гелеутворюючого агента при розробці пастилок жувальних антистресової дії.